

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 372/2016 rd

Svar på skriftligt spørgsmål om lika fiskerättigheter för markägarna oberoende av bosättningsort

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 372/2016 rd undertecknat av riksdagsledamot Esko Suutari /saml:

Hur ämnar statsrådet trygga lika fiskerättigheter för markägarna i det nya fördraget?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

Förhandlingarna med Norge om ett fiskefördrag för Tana älv har slutförts i juni 2016. Ordförandena för Finlands och Norges förhandlingsdelegationer bekräftade förhandlingsresultatet genom att parafera ett nytt förslag till fiskefördrag den 29 juni 2016.

Det viktigaste målet med förhandlingarna har varit att säkerställa att situationen som gäller de överfiskade laxstammarna i Tana älvs vattendrag förbättras genom att inskränka fisket. Ett annat mål för förhandlingarna har varit att fiskefördraget som förhandlas fram ska uppfylla kraven i Finlands grundlag.

Finlands grundlag innehåller flera olika typer av grundläggande fri- och rättigheter som kan ha sinsemellan motstridiga intressen. Dessa grundläggande fri- och rättigheter kan begränsas, men begränsningarna måste vara motiverade, skarpt avgränsade och skäligen. I fråga om jämlikheten, som tryggas i 6 § i grundlagen, kan begränsningarna av fiske inriktas olika på olika ägargrupper om det finns godtagbara grunder för detta med tanke på systemet med grundläggande fri- och rättigheter. De viktigaste grundläggande fri- och rättigheterna för fiskefördraget som gäller Tana älv är ansvaret för miljön i anslutning till laxstammarnas tillstånd (20 §), rätten till eget språk och egen kultur i anslutning till samekulturen (17 §) och egendomsskydd (15 §). I det nya fiskefördraget har bl.a. dessa rättigheter sammanfogats.

Utifrån uppföljningsdata lider de flesta laxstammarna i Tana älv av alltför intensivt fiske. Laxfisket måste minskas betydligt för att nivån på användningen av stammarna ska bli hållbar. Detta gäller i synnerhet traditionellt fiske med effektiva fiskeredskap såsom pata och nät. Nära förknippade med de traditionella fiskeredskapen är också samekulturen och det skydd som den enligt grundlagen åtnjuter. Därför är det fortfarande motiverat att begränsa dessa fiskemetoder så att de endast får användas av fiskare som är stadigvarande bosatta i området som hör till Tana älvs vattendrag.

Möjligheterna att åtgärda situationen beträffande fiskerätt för utsocknes fiskare gäller således möjligheterna till spöfiske. I fördragsutkastet har frågan avgjorts på så sätt att en särskild till-

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 372/2016 rd

ståndskvot reserveras för denna grupp av fiskare för spöfiske och de har rätt till ett lägre pris och bättre tillståndsvillkor. Fördraget möjliggör också registrering av fiskebåt för innehavare av fiskerätt som är bosatta någon annanstans än i älvdalarna längs Tana älv. Beslut om registrering av båtar och prissättning av tillstånd fattas i regel på nationell nivå.

På fördragsförhandlingarnas slutresultat inverkade också de krav och mål som norska staten ställt upp. Endast ungefär en tredjedel av laxproduktionsområdena i Tana älv hör till Finland. Detta var också av betydelse under förhandlingarna.

Helsingfors 11.7.2016

Jordbruks- och miljöminister Kimmo Tiilikainen